

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Навчально-науковий інститут психології та ментального здоров'я

Кафедра педагогіки та психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної та навчальної роботи
Інна АНДРУШКО
“ 29 ” серпня 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

ОК 10 МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У ЗВО

Підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини
спеціальності С4 Психологія

Робоча програма з дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації «Магістр психології», професійної кваліфікації «Практичний психолог (соціальна сфера)». 19 с.

«27» серпень 2025 р.

Розробники: к.пед.н., доцент ЗВО Наталія КОСТЕНКО



Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології
протокол № 1 від «27»серпень 2025 року

Зав. кафедри педагогіки та психології



Тетяна РИСИНЕЦЬ

Схвалено Науково-методичною радою Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я

протокол № 1 від «28»серпень 2025 року

Голова науково-методичної ради
Навчально-наукового інституту
психології та ментального здоров'я



д.мед.н., доц. Олександр БЕЛОВ

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО» складена відповідно до ОПП «Психологія» 2025, другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія» освітньої програми «Психологія»

відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 564 (із змінами).

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 Психологія.

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Психологія», циклу професійної підготовки, розрахована на 5 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом 2 та 3 семестрів на 1 та 2 році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з обов'язкової дисципліни професійної підготовки «Методика викладання психології у ЗВО», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння низки психологічних дисциплін та успішної професійної діяльності.

Предметним напрямком програми є формування у студентів педагогічних та методичних компетенцій, необхідних для ефективної організації навчального процесу з психології, використання сучасних педагогічних технологій, методів і засобів навчання, а також розробки науково-методичних матеріалів, що відповідають вимогам освітніх стандартів та психологічних досліджень. Програма спрямована на формування у студентів глибоких теоретичних знань та практичних навичок з «Методики викладання психології у ЗВО», розуміння принципів і технологій організації навчального процесу, а також на розвиток умінь застосовувати різноманітні педагогічні методи та інструменти для ефективного навчання студентів, враховуючи індивідуальні та групові особливості аудиторії. Окрім того, програма має на меті підготовку майбутніх викладачів до виконання науково-методичної роботи, керівництва дипломними та практичними роботами, а також до вдосконалення професійної діяльності у сфері психології. Програма сприяє розвитку професійних і педагогічних компетенцій майбутніх викладачів психології, забезпечуючи їх здатність ефективно організовувати навчальний процес, використовувати інноваційні педагогічні методи та технології, адаптувати навчання до потреб різних студентів, а також здійснювати науково-методичну діяльність. Вона допомагає студентам оволодіти навичками оцінювання та моніторингу знань студентів, удосконалювати комунікаційні здібності і навички управління групами, а також розвивати здатність до критичного мислення та рефлексії у навчальній діяльності.

Робоча програма складена на основі:

освітньо-професійної програми «Психологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр психології», галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини спеціальності С Психологія у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (Вінниця - 2025);

навчального плану Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я ОПП «Психологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю С4 Психологія на 2025-2026 навчальний рік;

чинного Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 564 (із змінами).

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України та МОН України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач, контролю практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі іспиту згідно навчального плану для спеціальності С4 Психологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є технології (методи, засоби, прийоми) навчання психології студентів психологічних та неpsychологічних спеціальностей.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення дисципліни «Методика викладання психології в ЗВО» базується на знаннях основної дисципліни: «Філософія освіти» та інтегрується з цією дисципліною.

Закладає основи для вивчення студентами дисциплін «Методи психодіагностики та корекції», що передбачає інтеграцію викладання з цією дисципліною та застосування знань з «Методики викладання психології у ЗВО» в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО» є дати студентам уявлення про особливості і принципи діяльності викладання психології, сформувати в них методичні уміння і навички, необхідні для викладання психології у вищій школі.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоїти знання про структуру, цілі та завдання предмета методики викладання психології у закладах вищої освіти;
- ознайомити здобувачів освіти з особливостями педагогічної діяльності у закладах вищої освіти;
- теоретично ознайомити здобувачів освіти з особливостями викладацької діяльності психолога;
- систематизувати інформаційний масив з методики викладання психології;
- означити відмінності викладання психології для здобувачів освіти різних спеціальностей;
- визначити активні методи педагогічного впливу з метою активізації уваги, мислення та пізнавальної активності здобувачів освіти;
- розкрити поняття «професійно важливі риси викладача психології»;
- практично застосувати теоретичні знання, пов'язані з викладацькою діяльністю.

2.3. Результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Методика викладання психології у ЗВО».

Згідно з ОПП дисципліна «Методика викладання психології у ЗВО» забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

Інтегральна (ІК): Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Результати навчання:

- Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:
- ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
- ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
- ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
- ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

В результаті засвоєння курсу «Методика викладання психології у ЗВО» студент повинен:

Знати:

- предмет і завдання методики викладання психології;
- історію викладання психології у вищій школі та особливості сучасної психологічної освіти;
- нормативно-правове забезпечення освіти, цілі і принципи навчання психології та зміст психологічної освіти;
- організацію і види навчальних занять з психології;
- системи та методи навчання психології;
- методичні аспекти підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного, лабораторного та консультативного заняття;
- зміст самостійної роботи студентів з вивчення психологічних дисциплін, особливості перевірки та оцінювання знань з психології;
- зміст і функції викладацької діяльності, професійні та особистісні вимоги до викладача психології;
- особливості розробки навчального курсу з психології та керівництва дипломними роботами;

Вміти:

- ✓ проводити заняття з психологічних дисциплін;
- ✓ проводити оцінювання знань студентів з психологічних дисциплін;
- ✓ складати робочу програму з дисциплін;
- ✓ розробляти і проводити лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття;
- ✓ працювати з першоджерелами та науковою літературою, аналізувати та систематизувати наукову літературу під час підготовки до проведення занять;
- ✓ застосовувати в процесі навчання сучасні інформаційні технології, новітні методики викладання психологічних дисциплін, кращий педагогічний досвід тощо
- ✓ визначати цілі навчання;
- ✓ впроваджувати принципи навчання;
- ✓ застосовувати різні методи навчання;
- ✓ користуватися різноманітними методами та прийомами педагогічного впливу на слухачів;
- ✓ організовувати самостійну роботу студентів з вивчення психологічних дисциплін;
- ✓ перевіряти та оцінювати знання з психології;
- ✓ організовувати власну працю щодо подальшого професійного та особистісного розвитку відповідно до вимог, змісту і функцій педагогічної діяльності викладача психології.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Програма вивчення дисципліни структурована на 1 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ЄКТС.

Модуль 1: 150 годин, 5 кредитів

Опис навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни «Методика викладання психології в ЗВО»	Кількість годин			CPC	Рік навчання	Вид контролю	Кількість годин			CPC	Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних					Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій	Практ ичних					Лекцій	Практ ичних			
150годин/ 5кредитів	10	40	100	1,2	150годин/ 5кредитів	6	10	134	1,2			
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
Модуль № 1	150годин/ 5кредитів	10	40	100	1,2	ІСП ИТ	150годин/ 5кредитів	6	10	134	1,2	іспит

Методика викладання психології в ЗВО. Змістових модулів 3.												
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Примітка: 1 кредит ECTS - 30 год.

Модуль 1. Методика викладання психології в ЗВО.

Змістовий модуль 1. Загальні питання методики викладання психології

Тема 1. Сучасна вища освіта в Україні

Тема 2. Педагогіка та психологія вищої школи як галузь наукового дослідження

Тема 3. Загальна психологічна характеристика студентського віку

Тема 4. Психологія студентської групи

Тема 5. Психологія навчання у психологічній теорії

Змістовий модуль 2. Види навчальних занять і методика їх проведення

Тема 6. Лекція у вищій школі: технологія і техніка підготовки і проведення

Тема 7. Проблемна лекція

Тема 8. Організація навчання і види навчально-практичних занять по психології

Тема 9. Організація навчання і види лабораторних занять по психології

Тема 10. Контроль навчальних досягнень студентів

Тема 11. Сучасні технології навчання у ЗВО

Змістовий модуль 3. Особливості педагогічної діяльності викладача вищої школи

Тема 12. Психологія педагогічної діяльності та психологія особистості вчителя

Тема 13. Спілкування – чинник успішності у процесі професійного становлення

Тема 14. Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Кількість годин			
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль 1. «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У ЗВО»								
Змістовий модуль 1 “Загальні питання методики викладання психології”								
Тема 1. Лекція.1 Методика викладання психолгії в ЗВО, як навчальна дисципліна ПР. 1. Сучасна вища освіта в Україн СРС 1. Предмет, мета і завдання методики викладання психології	9	2	2	5	8	2	-	10
Тема 2. Лекція 2. Загальні засади розробки методики викладання психології ПР.2.. Педагогіка та психологія вищої школи як галузь наукового дослідження	9	2	2	5	12	-	2	10

СРС 2. Нормативно-правове забезпечення освіти, цілі та принципи навчання психології, зміст психологічної освіти								
Тема 3. ПР.3 Загальна психологічна характеристика студентського віку СРС. 3. Цілі, завдання та функції навчальної дисципліни «Психологія» в системі професійної підготовки фахівців	12	-	2	10	10	-	-	10
Тема 4. ПР.4 Психологія студентської групи СРС 4. Місце і роль психології у структурі гуманітарних та професійно орієнтованих дисциплін.	12	-	2	10	4	-	-	4
Тема 5. ПР.5 Психологія навчання у психологічній теорії СРС 5. Основні дидактичні принципи та їх реалізація у процесі викладання психології	12	-	2	10	10	-	-	10
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 1.	54	4	10	40	48	2	2	44
Змістовий модуль 2 “Види навчальних занять і методика їх проведення”								
Тема 6. ЛЕКЦІЯ 3. Організація навчання, методичні основи підготовки і проведення різних видів навчальних занять з психології у ЗВО ПР 6. Лекція у вищій школі: технологія і техніка підготовки і Проведення СРС 6. Теоретико-методологічні підходи до визначення структури та функцій навчальних занять	13	4	4	5	12	2	-	10

Тема 7 ПР.7. Проблемна лекція СРС.7 Методичні аспекти підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного заняття	7	-	2	5	10	-	-	10
Тема 8. ПР.8 Організація навчання і види навчально-практичних занять по психології СРС 8. Методика проведення, організаційні форми, значення у формуванні критичного мислення та навичок наукової дискусії	9	-	4	5	12	-	2	10
Тема 9. ПР.9 Організація навчання і види лабораторних занять по психології СРС 9. Інтерактивні методи навчання у вищій школі	9	-	4	5	14	-	-	10
Тема 10. ПР.10. Контроль навчальних досягнень студентів СРС 10. Методика проведення, особливості групової динаміки, роль інтерактивних технологій у підвищенні ефективності освітнього процесу	9	-	4	5	12	-	2	10
Тема 11. ПР.11. Сучасні технології навчання у ЗВО СРС 11. Майстер-клас, воркшоп, проєктне заняття, вебінар: їх характеристика, переваги та проблеми впровадження	7	-	2	5	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	54	4	20	30	60	2	4	60
Змістовий модуль 3. Особливості педагогічної діяльності викладача вищої школи								
Тема 12. ПР.12 Психологія педагогічної діяльності та психологія особистості вчителя СРС 12. .Професійна підготовка, педагогічний зміст і функції викладацької діяльності	14	-	4	10	16	-	2	10

Тема 13.ПР.13 Спілкування – чинник успішності у процесі професійного становлення СРС. 13 Стилi педагогічної діяльності	12	-	2	10	10	-	-	10
Тема 14.ЛЕКЦІЯ 4. Професійна компетентність викладача психології. ПР. 14.Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування СРС 14. Розробка навчального курсу з психології. К ерівництво різними видами практики і дипломними роботами студентів	16	2	4	10	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 3	42	2	10	30	40	2	4	
Підготовка до іспиту				12				12
Усього годин за Модуль 1	150	10	40	100	150	6	10	134
Усього за дисципліну	150	10	40	100	150	6	10	134

4. Теми лекцій

№ п/п	Теми лекцій	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Методика викладання психології як навчальної дисципліни у вищій школі.	2	2
2.	Загальні засади розробки методики викладання психології (цілі, зміст, форми та методи навчання дисциплін). Педагогічні технології у викладанні психології	2	-
3.	Організація навчання, методичні основи підготовки і проведення різних видів навчальних занять з психології у ЗВО. Методичні прийоми забезпечення контролю і оцінки навчальної діяльності студентів.	4	2
4.	Професійна компетентність викладача психології. Психологічний аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та стратегії вирішення	2	2
	Всього:	10	6

5. Теми практичних занять

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні питання методики викладання психології		
1.	Сучасна вища освіта в Україні	2	-
2.	Педагогіка та психологія вищої школи як галузь наукового дослідження	2	2
3.	Загальна психологічна характеристика студентського віку	2	-
4.	Психологія студентської групи	2	-
5.	Психологія навчання у психологічній теорії	2	-
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Види навчальних занять і методика їх проведення		
6.	Лекція у вищій школі: технологія і техніка підготовки і проведення	4	-
7.	Проблемна лекція	2	-
8.	Організація навчання і види навчально-практичних занять по психології	4	2
9.	Організація навчання і види лабораторних занять по психології	4	-
10.	Контроль навчальних досягнень студентів	4	2
11.	Сучасні технології навчання у ЗВО	2	-
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Особливості педагогічної діяльності викладача вищої школи		
12.	Психологія педагогічної діяльності та психологія особистості вчителя	4	2
13.	Спілкування – чинник успішності у процесі професійного становлення	2	-
14.	Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування	4	2
	Всього:	40	10

6. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені програмою.

7. Самостійна робота

№п/п	Тема	Кількість год. денна	Кількість год. заочна
Модуль 1			
Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять			
1	Предмет, мета і завдання методики викладання психології	5	10
2	Нормативно-правове забезпечення освіти, цілі та принципи навчання психології, зміст психологічної освіти	5	10
3	Цілі, завдання та функції навчальної дисципліни «Психологія» в системі професійної підготовки фахівців	10	10
4	Місце і роль психології у структурі гуманітарних та професійно орієнтованих дисциплін	10	4
5	Основні дидактичні принципи та їх реалізація у процесі викладання психології	10	10
	Всього за модуль 1	40	44
Модуль 2			
Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять			
6	Теоретико-методологічні підходи до визначення структури та функцій навчальних занять	5	10
7	Методичні аспекти підготовки та проведення лекції, семінарського, практичного заняття	5	10

8	Методика проведення, організаційні форми, значення у формуванні критичного мислення та навичок наукової дискусії	5	10
9	Інтерактивні методи навчання у вищій школі	5	10
10	Методика проведення, особливості групової динаміки, роль інтерактивних технологій у підвищенні ефективності освітнього процесу	5	10
11	Майстер-клас, воркшоп, проєктне заняття, вебінар: їх характеристика, переваги та проблеми впровадження	5	10
	Всього за модуль 2	30	60
Модуль 3			
Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять			
12	Професійна підготовка, педагогічний зміст і функції викладацької діяльності	10	10
13	Стилі педагогічної діяльності	10	10
14	Розробка навчального курсу з психології. Керівництво різними видами практики і дипломними роботами студентів	10	10
	Всього за модуль 3	30	30
	Підготовка до підсумкового контролю з дисципліни	12	12
	Всього за модуль	100	134
Всього		100	134

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента включає участь в роботі студентського наукового гуртка (СНГ), підготовка науково-практичних доповідей на засідання СНГ, участь у щорічних науково-практичних конференціях, олімпіадах, які проводять у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова; участь у міжвузівських, всеукраїнських та міжнародних конференціях та публікація результатів власних наукових досліджень.

Орієнтовний перелік актуальних тем для індивідуальної роботи студента:

1. Предмет і завдання методики викладання психології. Таксономія навчальних задач при вивченні психології.
2. Організація навчальних занять з психології у закладах вищої освіти. Організація та проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять із психології.
3. Практичні методи навчання психології (лабораторні роботи, що моделюють психологічні експерименти; виконання психодіагностичних завдань; рішення психологічних завдань; вправи; групова дискусія; дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси).
4. Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення навчальної дисципліни «Психологія». Основні принципи перевірки та оцінювання знань з психології.
5. Використання наочності під час викладання навчальної дисципліни «Психологія». Особливості використання технічних засобів у процесі викладання психології.
6. Поняття контролю та його функції. Основні принципи перевірки та оцінювання знань з психології.
7. Методи контролю і самоконтролю у вивченні психології. Критерії оцінки знань та умінь з психології. Використання тестування для перевірки знань з психології.
8. Класифікація методів навчання та особливості їх застосування у процесі вивчення психології. Проблемне навчання та його ефективність у процесі викладання психології.
9. Позааудиторна робота з психології у середніх та вищих навчальних закладах. Особливості підготовки рефератів, курсових та дипломних робіт з психології.

10. Шляхи оптимізації процесу викладання психології. Контроль у навчальному процесі та педагогічні вимоги до нього.

11. Функції та ролі викладача психології. Психологічний супровід здобувачів освіти.

12. Особливості викладання психології у початковій, середній та старшій школі.

13. Особливості факультативних занять з психології для різновікових груп.

14. Психологія активних методів навчання (Методи програмованого навчання. Методи проблемного навчання. Методи інтерактивного навчання. Методи дистанційного навчання).

15. Бінарний характер процесу навчання..

16. Управління учбовою діяльністю здобувачів освіти на лекціях. Методи закріплення вивченого матеріалу. Розробка системи критеріїв оцінки знань та умінь.

17. Типологія самостійної роботи здобувачів освіти в сучасній дидактиці. Вимоги до конструювання індивідуальних форм навчальної роботи здобувачів освіти.

18. Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування в період навчання. Функції та ролі викладача психології. Психологічний супровід здобувачів освіти. Ставлення викладача до критики з боку здобувачів освіти, особистісні відносини з здобувачами освіти.

19. Підготовка викладача до навчального заняття. Система підготовчих дій. Підготовка викладача до занять з психології за умов дистанційного навчання.

20. Схема технології розробки навчального курсу з психології. Розробка робочої програми курсу.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів посідає у вивченні дисципліни вагомe місце і передбачає позааудиторну підготовку до практичних занять та опанування визначених тем (п.8), що мають бути освоєні студентами як вхідний рівень знань до проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання психології у ЗВО».

11. Методи навчання

Форма навчання: очна (денна)/заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища. Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Методи контролю як методи навчання (контроль з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

12. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному з практичних занять. Для контролю рекомендується застосовувати такі засоби визначення рівня підготовки студентів: тестові завдання (для контролю теоретичної підготовки студента), розв'язування ситуаційних завдань (для оцінки уміння застосовувати теоретичні знання у конкретних ситуаціях), виконання практичних навичок. Поточний контроль проводиться також шляхом усного опитування та аналізу участі студента у загальній дискусії під час практичних занять.

Знання студента з теми оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положень про організацію навчального процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова».

Підсумковий контроль (іспит) засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни проводиться після навчального семестру у вигляді іспиту під час екзаменаційної сесії, який включає усну відповідь на завдання екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати професійною термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал

даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань. Дає повні, розгорнуті відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій. Відповідає на додаткові запитання викладача.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної діяльності.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, застосовує в практичній діяльності.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні навчально-дослідної роботи, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні практичної навички, або вправи, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні вправи, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%).

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %).

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%).

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань.

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на аудиторному практичному занятті, адже окремі завдання до самостійної роботи мають бути освоєні студентами як вхідний рівень знань до проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання психології в ЗВО».

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Бали за індивідуальну роботу нараховуються лише при успішному її виконанні та захисті.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність, або до підсумкової оцінки з дисципліни за:

- виступ на наукових конференціях, опублікування тез, статей за матеріалами досліджень,
- умови вірного виконання більш як 75% завдань на I етапі Всеукраїнської олімпіади з вікової психології та участі і/або перемоги на II етапі,

- умови якісної підготовки повідомлення-відповіді (на основі опрацювання першоджерел) на запропоновані завдання чи запитання.

Критерії кінцевого оцінювання знань (іспит)

До іспиту з “методики викладання психології в ЗВО” здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені лекції відпрацьовані. В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки та відпрацювати пропущені заняття.

Оцінювання усної частини іспиту відбувається за 5-бальною шкалою:

«**відмінно**» - здобувач повністю розкриває зміст матеріалу в обсязі, передбаченому програмою, а також володіє інформацією, представленою в додатковій літературі, подає матеріал грамотною мовою в певній логічній послідовності, вірно використовує психологічну термінологію, відповідав самостійно без навідних та додаткових запитань;

«**добре**» - здобувач демонструє ґрунтовні знання і добре розуміння матеріалу з екзаменаційних питань, але припускається негрубих помилок або неточностей загального характеру, вірно відповідає на всі додаткові запитання;

«**задовільно**» - здобувач неповно і непослідовно викладає матеріал, демонструє знання основних положень дисципліни, проте не називає всі основні поняття вікової психології, припускається помилок в трактуванні основних психологічних термінів, які лише частково виправляє після навідних і додаткових запитань екзаменатора;

«**незадовільно**» - здобувач отримує, якщо він не розкрив основний зміст екзаменаційних питань, виявлено незнання та/або нерозуміння студентом більшої частини навчального матеріалу, допущені грубі помилки не виправляє навіть після кількох навідних запитань екзаменатора.

Перерахунок оцінки за багатобальною шкалою здійснюється за єдиною універсальною шкалою перерахунку традиційних оцінок з 5-бальної системи у рейтингові бали підсумкової успішності (додається).

Перелік питань для підсумкового контролю (іспит) з дисципліни

«Методика викладання психології в ЗВО»

1. Психологія та педагогіка вищої школи як галузь наукового дослідження
2. Криза вищої освіти. Основні напрями реформування
3. Предмет і основні категорії психології та педагогіки вищої школи
4. Завдання педагогіки та психології вищої школи на сучасному етапі
5. Структура навчального процесу у вищому навчальному закладі.
6. Основні принципи освітньої політики України.
7. В чому сутність Болонської системи?
8. Назвіть головні завдання вищого закладу освіти.
9. Охарактеризуйте дидактику у вищій школі.
10. Проаналізуйте структуру навчального процесу ЗВО.
11. Вкажіть на провідні тенденції сучасної психологічної освіти в світі.
12. Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.
13. Суперечливості та кризи студентського віку. Вищий навчальний заклад як один із провідних факторів соціалізації особистості студента як фахівця.
14. Професіоналізація особистості студента як новоутворення віку
15. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності.
16. Назвіть суперечливості студентського віку.
17. Охарактеризуйте кризу студентського віку.
18. Назвіть фактори успішної соціалізації студента.
19. Які новоутворення студентського віку?
20. Психологічні особливості студентської групи та її структура.

21. Розвиток студентської групи, характеристика студентського колективу.
22. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Проблема лідера та лідерства.
23. Психологічні особливості студентського самоврядування.
24. Охарактеризуйте студентську групу та назвіть її структуру.
25. Вкажіть на особливості міжособистісних стосунків у студентській групі.
26. Охарактеризуйте проблему лідерства в студентському колективі.
27. В чому полягає специфіка студентського самоврядування?
28. Методологічний принципи розвитку у психології
29. Теорія навчання у психології
30. Психологічна теорія учбової діяльності
31. Формування учбової діяльності студента
32. Охарактеризуйте методологічний принципи розвитку у психології.
33. Проаналізуйте структуру учбової діяльності.
34. Дайте оцінку навчальній задачі як компонентів навчальної діяльності.
35. Назвіть етапи концепції планомірного поетапного формування розумових дій
36. Лекція – провідна форма навчання у ЗВО.
37. Дидактичні вимоги до лекції.
38. Методика проведення лекції.
39. Види лекцій.
40. Назвіть основні переваги та недоліки лекційної форми навчання.
41. Які структурні елементи лекції?
42. Охарактеризуйте методику проведення лекції.
43. Які основні підходи до класифікації лекцій?
44. Проблемна лекція, як активний метод навчання у ЗВО.
45. Дидактичні вимоги до проблемної лекції.
46. Методика проведення проблемної лекції.
47. Семінарське заняття, методика його підготовки та проведення.
48. Дидактичні вимоги до семінарських занять.
49. Практичні заняття. Методика підготовки і проведення.
50. Дидактичні вимоги до практичних занять.
51. Характеристика лабораторних занять.
52. Методика підготовки і проведення лабораторних занять.
53. Дидактичні вимоги до лабораторних занять
54. Сутність понять «контроль», «облік» та «оцінка» ЗУН.
55. Види педагогічного контролю. Критерії і норми оцінки.
56. Форми і методи контролю навчальних досягнень студентів.
57. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.
58. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення.
59. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання вищої школи.
60. Сучасні педагогічні підходи до навчання.
61. Сучасні психологічно орієнтовані моделі освіти.
62. Особливості особистісно орієнтованих психологічно орієнтованих моделі освіти технологій вищої школи.
63. Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур.
64. Специфіка та структура педагогічної діяльності.
65. Специфіка педагогічного мислення.

66. Конфлікти та труднощі педагогічної діяльності.
67. Педагогічна творчість та її особливості.
68. Категорія «спілкування» у наукових (психолого-педагогічних) дослідженнях.
69. Методологічні засади категорії спілкування.
70. Будова, рівні, види та характеристика спілкування у навчанні.
71. Види та стилі спілкування. Комунікативна компетентність.
72. Взаємовплив у процесі спілкування (міжособистого).

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю засвоєння дисципліни по завершенню є іспит, на якому відбувається перевірка знань та практичних навичок студентів, отриманих впродовж вивчення предмету.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**.

Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість.

Загальна оцінка з дисципліни виставляється як сума за поточну атестацію з навчальної дисципліни, з додаванням заохочувальних балів за виконану індивідуальну самостійну роботу, але не більше 12 балів.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність, або до підсумкової оцінки з дисципліни за участь та перемогу в університетських, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, наукових конференціях, при наявності друкованих робіт. Для уніфікації оцінювання різних видів індивідуальних завдань використовується відсоткова шкала нарахування кількості балів від тих, які відведені і позначені у навчальних програмах з дисципліни.

Кількість балів за індивідуальні завдання не може перевищувати 12 балів за дисципліну, при цьому, максимальна сума балів, яку може отримати студент за модуль або за дисципліну не перевищує 200 балів:

- 12 балів, які додаються до оцінки з дисципліни – додаються за призові місця на міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 11-10 балів – додаються за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 10 балів – додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо студент брав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 8 балів – додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо студент брав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

- 6 балів – додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрі схем, таблиць

мультимедійного забезпечення та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

Іспит приймає екзаменаційна комісія у складі: екзаменатор (за наказом), член комісії (представник деканату або кафедри) та викладач, який останнім викладав у даній групі згідно розкладу екзаменаційного семестру.

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи студента (від 6 до 12 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. Положення про організацію освітнього процесу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Навчальний план
2. Робоча програма з дисципліни
3. Календарні та тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи студента
4. Лекційні матеріали (мультимедійні презентації, конспекти лекцій)
5. Методичні розробки для підготовки до практичних занять для студентів
6. Завдання та методичні розробки по темах, винесених для самостійної позааудиторної роботи студентів
7. Завдання для індивідуальної роботи студентів

8. Перелік питань до іспиту або диференційованого заліку

16. Рекомендована література
Основна література

1. Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів PhD зі спеціальності 053 Психологія з дисципліни / Уклад. Т. Д. Перепелюк, Умань : УДПУ, 2022. 26 с
2. Тарасова Т. Б. Психологія та педагогіка вищої освіти зі змістовим модулем: Методика викладання психології : навчально-методичний посібник. –Суми : Сумський державний університет, 2023. – 87 с.
<https://sociology.knu.ua/uk/library/metodika-vikladannya-psihologiyi-pidruchnik-dlya-stud-vishchih-navch-zakladiv>

Допоміжна література

1. Педагогічна компетентність викладача. Впровадження інноваційних методів навчання у практичну діяльність викладача закладу вищої освіти [Електронний ресурс] // навч. посіб. для докторів філософії спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» та 061 «Журналістика» // Укладачі: А. П. Киричок, Т. Ю. Киричок Електронні текстові дані (1 файл: 0,84 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 57 с.
URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45090/1/Pedahohichna_komp_vyklad.pdf
 2. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики : навчю посіб. / За заг. ред. М. С. Корольчука. <http://194.44.152.155/elib/local/sk682758.pdf>
 3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. <http://surl.li/aziwv>
 4. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі / за ред. В.П. Андрущенка. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/levshyn_monografia.pdf
 5. <https://cutt.ly/EYMXRq0>
- Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник. За заг. ред. Д. Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с.
6. <https://cutt.ly/5YMBWGw> Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. [2-ге вид., доп.]. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету <http://vnmue.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету <http://library.vnmue.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

МОН України <https://mon.gov.ua/>

Національна бібліотека України ім. В.В. Вернадського <http://nbuv.gov.ua/>

Бібліотека українських підручників <https://westudents.com.ua/>

Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної Академії педагогічних наук України
<http://psychology-naes-ua.institute/>

Наукові пошукові платформи:

Google books <https://books.google.com.ua/>

Гугл академія <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

<https://www.researchgate.net/>

<https://www.academia.edu/>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>